

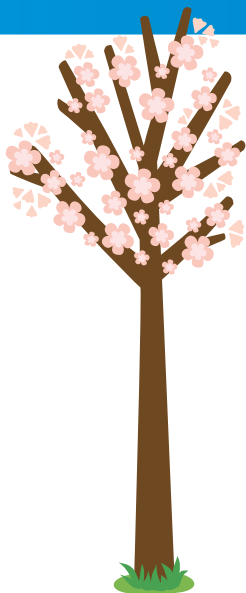
מחלוקת וכבוד הדדי

**פעילויות להעמקה,
הרחבה, עיון והפעלה לסרט**

**'הרפתקאות אסי ויהונתן בתלמוד הישראלי -
מחלוקת וכבוד הדדי'**

ילדים יקרים ואהובים.

תארו לעצמכם, שיש בנק המזכה אתכם בכל בוקר בסכום של 86,400 ש"ח.

היתרה אינה עוברת מיום ליום.

כל לילה, כל סכום שלא הוצאתם במשך היום - נמחק.

מה הייתם עושים? מוציאים כל שקל כמובן.

לכל אחד מאיתנו בנק שכזה.

שם הבנק: זמן.

בכל בוקר אנו מזוכים ב- 86,400 שניות שיהיו רק באותו היום!

בכל לילה מה שלא נוצל לטובה, הולך לאיבוד והיתרה אינה עוברת ליום המחרת.

בכל יום נפתח החשבון מחדש ובלילה מה שנותר נמחק.

אם לא השתמשת במה שהיה בחשבון - ההפסד כולו שלכם.

אי-אפשר לחזור אחורה. גם אי-אפשר למשוך כנגד המחר.

על מנת להבין מהו ערכה של שניה אחת - שאלו את האדם שניצל מתאונת דרכים...

ואנחנו כילדים מבינים יותר שעל מנת להבין מהו ערכה של אלפית שניה - שאלו את הספורטאי שזכה "רק" במדליית כסף.

כדאי מאוד להשקיע את זמנינו על מנת להשיג ממנו את הכי טוב.

אני מבקש להודות ולהוקיר את הנהלת ה"תלמוד הישראלי" שנותן לנו כלי מדהים לנצל את הזמן בימי הקיץ.

ישר כח וברכת קיץ טוב ובריא לכולנו

הרב איתאל בר לוי, ראש האגף לתרבות יהודית

הורים וילדים, ידידי ולומדי התלמוד הישראלי!

נס גדול קרה לנו.

זכינו שיש לנו ארץ ומדינה לתפארת- עם נופים נהדרים, אנשים מקסימים, היסטוריה ייחודית, סיפורים מדהימים ועתיד מזהיר.

זו הארץ אשר עיני ה' אלוקינו בה, הארץ אותה הבטיח הקב"ה כבר לאברהם אבי האומה הראשון, הארץ אליה התפללו, חלמו, כמהו, ועלו יהודים מכל קצוות תבל במשך אלפי שנים.

נס גדול קרה לנו ואנו בני הדור שזוכה לחיות בארץ האהובה שלנו, לאכול מפריה ולשבוע מטובה, ולראות אותה בשגשוגה ופריחתה.

המפעל החינוכי של התלמוד הישראלי, בא לחבר בין העבר לעתיד, בין התלמוד לישראליות, ובין הורים לילדים, גאה ושמח להציג לכם בשיתוף האגף לתרבות יהודית במשרד החינוך מיזם חינוכי חדש ומרתק- סדרת סרטים וחבורות לימוד- במגוון נושאים הקשורים הן לתלמוד ולערכי הנצח של עם ישראל, והן לחיים העכשוויים שלנו כאן ועכשיו.

אנו בטוחים שתמצאו עולם ערכי עשיר ומגוון, עניין והנאה הן בצפייה בסרטים והן בחבורות הללו- ובכך תעשירו את עולמכם, תתחזק זהותם היהודית והישראלית, ותוסיפו זמן איכות ערכי אישי ומשפחתי לחייכם.

מגוון תכנים, עלונים, וחומרי לימוד והעשרה חוויתיים נוספים ומרתקים מחכים לכם באתר התלמוד הישראלי- נשמח לראותכם גם שם.

בברכה

ענבל הלל
רכזת הפרויקט

חיים פרייליכמן
יו"ר חבר הנאמנים

אבי רט
מנהל חינוכי ועורך

מאיר יעקבסון
מייסד ועורך

מחלוקת וכבוד הדדי

לצפייה בסרטונים סדקו את הבדקודים

חלק ג'

חלק ב'

חלק א'

מקורות מן התלמוד והמדרשים

2.

מסכת קידושין דף ל'

אשרי הגבר אשר מלא את אשפתו מהם לא יבושו כי ידברו את אויבים בשער. מאי את אויבים בשער? אמר רבי חייא בר אבא: אפילו האב ובנו, הרב ותלמידו, שעוסקין בתורה בשער אחד נעשים אויבים זה את זה, ואינם זזים משם עד שנעשים אוהבים זה את זה, שנאמר: את והב בסופה, אל תקרי בסופה אלא בסופה.

אלנות

1. מדוע במהלך לימוד התורה מתוארים הלומדים כאויבים?
2. כיצד הם חוזרים להיות אוהבים?

1.

משנה מסכת יבמות א', ד'

אף על פי שאלו אוסרין ואלו מתירין, אלו פוסלין ואלו מכשירין, לא נמנעו בית שמאי מלישא נשים מבית הלל, ולא בית הלל מבית שמאי. כל הטהרות והטומאות שהיו אלו מטהרין ואלו מטמאין, לא נמנעו עושין טהרות אלו על גבי אלו.

אלנות

1. איזו הפרדה עשו בית שמאי ובית הלל?
2. איך הצליחו להסתדר למרות חילוקי הדעות ביניהם?

3.

בראשית רבה סימן סט

אמר רבי חמא בר חנינא: אין סכין מתחדדת אלא בירך של חברתה, כך אין תלמיד חכם מתחדד אלא בחברו.

אלנות

1. מדוע משווה רבי חמא את תלמידי החכמים לסכינים?
2. כיצד הסכינים מועילות זו לזו, ומה הנמשל?

4.

תנחומא ניצבים

"חיים כולכם היום" - אימתי? **משתהיו כולכם אגודה אחת.** בנוהג שבעולם, אדם נוטל אגודה של קנים בבת אחת, שמא יכול לשברם? ואילו נוטל אחת אחת, אפילו תינוק יכול לשברם. וכן אתה מוצא שאין ישראל נגאלים עד שיהיו כולם אגודה אחת.

?

שאלות

1. מה היתרון של אגודת קנים לעומת קנה בודד?
2. מה לומדים מכך לגבי עם ישראל?

5.

אבות ה'

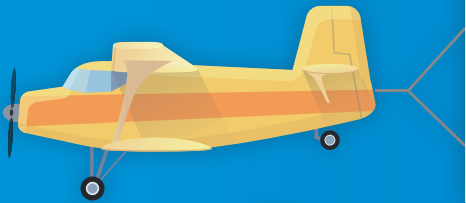
כל מחלוקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים, ושאינה לשם שמים אין סופה להתקיים. איזו היא מחלוקת שהיא לשם שמים? זו מחלוקת הלל ושמאי. ושאינה לשם שמים - זו מחלוקת קורח וכל עדתו.

?

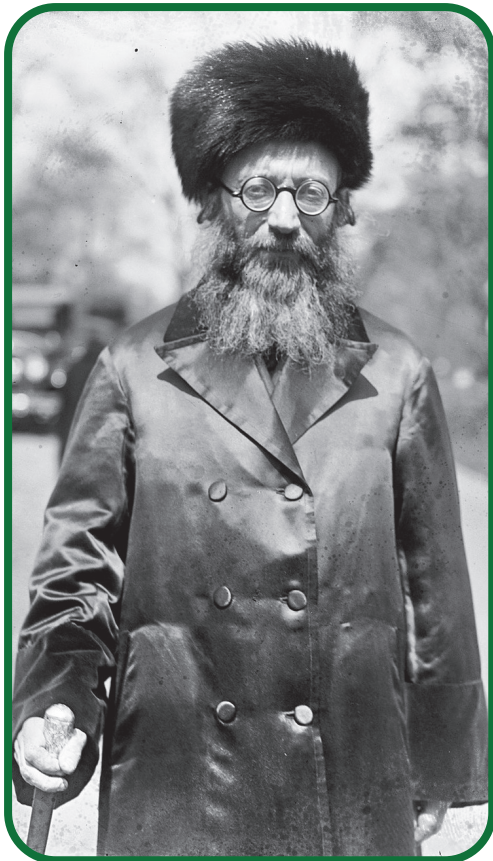
שאלות

1. איך יודעים האם מחלוקת מסוימת היא לשם שמים או לא?
2. מדוע נאמר "מחלוקת קורח וכל עדתו" ולא "מחלוקת קורח ומשה"?

אוהב און ורוף און

הראי"ה קוק, מייסד וראש הישיבה
(Wikipedia)

הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל (1865-1935)

הרב קוק היה הרב הראשי הראשון לארץ ישראל, ואחד מהוגי הדעות הגדולים והמרכזיים של הציונות הדתית. הוא נולד ברוסיה, למד בישיבת וולוז'ין וכיהן ברבנות במספר קהילות באירופה. בשנת 1904 עלה לארץ, התמנה לרבן של יפו והמושבות, ולאחר מלחמת העולם הראשונה התמנה לרבה של ירושלים. הקים את הרבנות הראשית לישראל ואת ישיבת מרכז הרב. הרב קוק היה ידוע ביחסו האוהד לכל הזרמים בעם ישראל, ולימד שבכל דעה ורעיון יש גרעין של אמת, והאמת

השלמה תתברר רק מתוך האחדות של כל הדעות והכוחות. מתוך אמונה זו יזם פעולות של קירוב בין חלקי העם, ביניהן "מסע המושבות" בו נסע ביחד עם רבנים אחרים לפגוש את המתיישבים החלוצים ולאחות את הקרע בינם לבין שומרי התורה והמצוות.

מספריו של הרב קוק
(Wikipedia, Atzmonit)

הקנאים במרד הגדול- מחיר המחלוקת והשנאה

"הקנאים" היה כינויים של היהודים שהשתתפו במרד הגדול נגד הרומאים, בסוף תקופת בית שני. הם דגלו בלחימה חסרת פשרות נגד הרומאים, בניגוד לדעת הנהגת החכמים והכוהנים שחששו שהדבר יוביל לחורבן והעדיפו להשלים עם רומא. בגמרא מסופר שבירושלים היו מחסני מזון שאפשרו לעיר לעמוד במצור במשך זמן ממושך, אולם הקנאים הציתו אותם כדי להכריח את אנשי ירושלים להילחם ברומאים מחוסר ברירה. הקנאים היו מחולקים לקבוצות שונות, שלחמו לא רק נגד הרומאים אלא גם אחת כנגד השנייה, וחלקם לא היססו לפגוע ביהודים שניסו להשלים עם הרומאים. בסופו של דבר התנהגות זו אכן הובילה לחורבן ירושלים ובית המקדש, והפכה סמל לדורות לשנאת חינום ומלחמת אחים שבה כולם מפסידים.

שרידים משריפת ירושלים בתום הכיבוש הרומאי
(Wikipedia, שליו)

פרס ירושלים לאחדות ישראל

פרס ירושלים לאחדות ישראל מוענק מדי שנה לאישים גופים וארגונים הפועלים לקידום האחדות בעם ישראל. הוא נוסד בשנת 2014 ביוזמתו של ראש עיריית ירושלים ניר ברקת, בעקבות החטיפה והרצח של שלושת הנערים גיל-עד שער, אייל יפרח ויעקב נפתלי פרנקל. טקס הענקת הפרס מתקיים בבית הנשיא ביום השנה לרצח הנערים, שנקבע כ"יום האחדות", והוא כולל שלושה פרסים בסך 100,000 ₪ כל אחד. הזוכים נקבעים על ידי הוועדה לפי פעילותם ותרומתם לאחדות עם ישראל, ולקשרים עם יהודי התפוצות. בין הזוכים בפרס: תא"ל רם שמואלי, הרב נחמיה וילהלם, יוסי ורעיה אפנר, ארגון "צו פיוס", פרויקט "תגלית" ועוד.

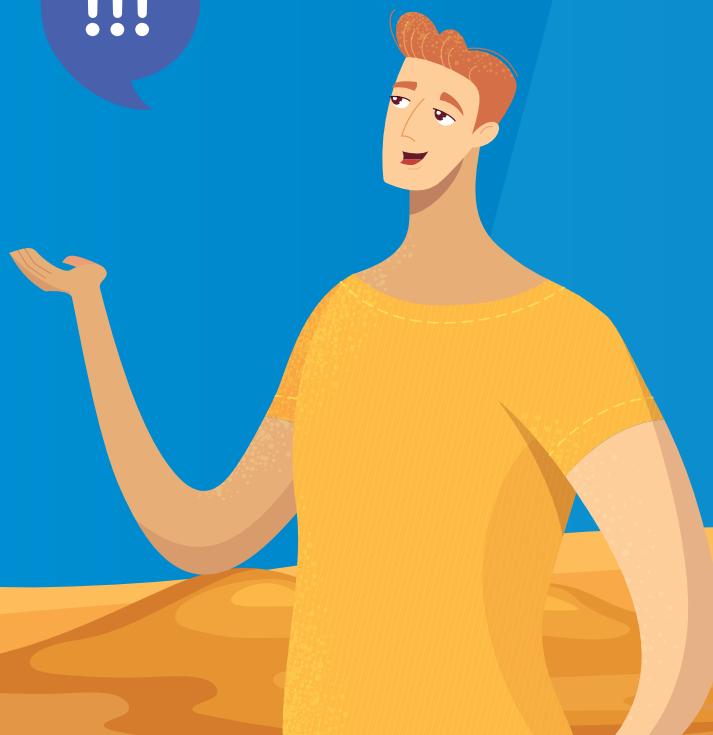
טקס חלוקת הפרס ב-2021 בבית הנשיא בירושלים
(חיים צח_ לשכת העיתונות הממשלתית)

יש לי מושג - דיבייט

דיבייט (באנגלית debate) הוא סוג של ויכוח תחרותי, שבו שני אנשים או שתי קבוצות מתווכחים ביניהם מול קהל, על כי כללים שנקבעו מראש. כל אחד מהדוברים מקבל זמן קצוב להציג את עמדתו ולשכנע בה, ולאחר מכן מגיע תורו של הדובר השני, וכך במשך כמה סבבים של דיון. "מועדוני ויכוח" כאלה התפתחו לראשונה במאה ה-19 באנגליה, וכיום הם קיימים במדינות רבות, בעיקר באוניברסיטאות. אחת השיטות הרווחות במועדוני דיבייט היא לתת לכל צד להציג דווקא את עמדתו של הצד השני, ולנסות לנמק אותה ולהגן עליה בצורה הטובה ביותר. באופן הזה מרגילים את המשתתפים בוויכוח להבין לעומק גם את העמדה ההפוכה ולראות את ההיגיון שבה, מה שהופך את הדיון לענייני ומנומק יותר.

פצילות

לפניכם שני מקרים שמציגים דעה מסוימת. עליכם לכתוב בכל אחד מהמקרים את הדעה המנוגדת לה ולנמק אותה:

1.

חירות אשר הגיעה לגיל בגרות אוהבת להסתובב עם חברות עד שעה מאוחרת בלילה ולחזור מאוחר הביתה. היא אומרת שהיא כבר מספיק בוגרת בגיל 13 ושהיא וחברותיה לא עושות שום דבר רע, רק מדברות ונהנות ביחד, אז מה הבעיה בזה? לעומת זאת, אמא שלה לא מרוצה מזה, ודורשת שהיא תחזור הביתה עד 12, בגלל ש.....

2.

נועם טוען שאכילת בשר ומזון מהחי היא לא מוסרית, משום שהיא גורמת סבל רב לבעלי החיים בתהליך הגידול והשחיטה, ולכן צריכים כולם לעבור לתזונה טבעונית ולמזון מן הצומח בלבד. לעומת זאת, ישי טוען שזה בסדר גמור לאכול מזון מהחי, מכיוון ש...

?

מתחו קווים בין החילים והביטויים להבין משמעותם:

חותמת, אישור

האיש החולק

שנוי במחלוקת

כשר, מותר

עימות

ויכוח תחרותי

הסכמה רחבה

ויכוח גדול

קונפליקט

קונצנזוס

קונטרוברסלי

דיבייט

פולמוס

בר פלוגתא

לגיטימי

גושפנקא

בתורה מופיעים כמה סיפורים על מחלוקות ומריבות.

כתבו ליד כל אחד מהם מה היתה הסיבה למחלוקת:

סיבת המחלוקת

החולקים

קין והבל

יעקב ועשו

יוסף ואחיו

קורח ועדתו מול משה ואהרן

אילו הייתם נקלעים לוויכוח הזה, איך הייתם
מציעים להם ליישב אותו בצורה טובה?

בחרו אחד מהמקרים הללו, וכתבו את
הטענות של כל אחד מהצדדים:

חשינות והפעלות

קראו את השיר וצנו על השאלות

1. באיזה עולם אני חי? במה הוא שונה מעולם של אחרים?

2. מה אני מרגיש שאחרים לא מרגישים כמוני?

3. האם זה טוב שיש הבדלים כאלה בין אנשים?

4. איך היה נראה העולם אם כולם היו חושבים ומרגישים אותו דבר?

5. מה הכוונה "בלי ניצוץ האהבה שום דבר לא יתניע"? מה האהבה יכולה לשנות?

6. איך אני יכול לשכנע אחרים בדעותיי?

7. מה עושים כשלא מצליחים להגיע להסכמה?

השיר "ניצוץ האהבה" אהוד בנאי ודקלון

כל אחד חי בעולם אחר
כל כך גדול השוני
את מה שאני מרגיש בפנים
איש לא מרגיש כמוני
את מה שאתה חושב עמוק
אני חושב שטוח
מה שאתה רואה סגור
אני רואה פתוח
את מה שאני רואה לבן
אתה רואה שחור
כשיררדת עלי החשיכה
עליך זורח אור
מה שבשבילך חלום
לי זו האימה
מה שבשבילי שלום
לך זו מלחמה
למקום אליו אני הולך
הן גם אתה תגיע
כל הדרכים הרי עולות
אל אותו הרקיע
אל המקום אליו אתה הולך
הן גם אני אגיע
אך בלי ניצוץ האהבה
שום דבר לא יתניע.

תפזורת

בתפזורת שלפניכם מילים שקשורות למחלוקת ומילים שקשורות להסכמה.
מצאו אותן ומיינו אותן לשתי הקבוצות הללו לפי המשמעות שלהן:

מ	ו	ל	ח	ק	ר	ו	ת	י	ו	מ
ק	ת	א	ש	ר	ק	ב	א	מ	י	ק
ו	ע	ח	ל	ע	ל	כ	ו	ס	כ	ס
נ	י	ד	ו	י	מ	פ	ש	מ	ו	ש
ד	מ	ו	מ	ס	מ	ש	ה	ו	ח	א
ע	ו	ת	ו	ב	י	ר	י	ה	פ	ו
ו	ת	ק	ת	ה	ל	ה	מ	ל	ש	ה
ת	ס	ו	מ	ל	ו	פ	ה	ב	ה	א
י	ד	ד	ה	ד	ו	ב	כ	מ	י	י

אחרי שסימנתם את כל המילים, רשמו
כאן את האותיות שנשארו בתפזורת.
איזו אמרה קיבלתם?

(סימלטיק טסוס סיגס סמל טלוגטס: טסומט)

המקום להגיז... עציל לומר..

לפניכם טבלה עם משפטים שנאמרים
בוויכוחים או דיונים. מצד ימין מופיעים
משפטים שיוצרים אווירה שלילית, ומצד
שמאל משפטים חלופיים שיוצרים אווירה
חיובית. השלימו את צד שמאל של הטבלה
במשפטים שנראים לכם מתאימים, על פי
הדוגמאות:

במקום להגיד...	עדיף לומר:
אתה מדבר שטויות!	אני לא חושב שאתה צודק.
זה לא נכון.	זה לא מדויק.
אין מה לדבר איתך.	
תמיד אתם עושים בעיות.	
הדעות שלך מסוכנות ומזיקות.	
זה לא מעניין.	
אתה מעצבן אותי.	

תלוי איך מסתכלים...

ההיטו הצ'ור הזה:

2. מי מהם צודק?

1. על מה מתווכחים שני האנשים?

4. איך אפשר ליישב את המחלוקת?

3. ממה נובעת המחלוקת ביניהם?

5. האם אתם מכירים מקרים דומים במציאות?

חסכמים או לא...

סמנו ליד כל אחד מהמשפטים הבאים עד כמה אתם מזדהים איתם, מ-1 עד 5:

1.

אני לא מתווכח,
אני מסביר למה
אני צודק

5 4 3 2 1

2.

טוב שיש מחלוקות
בעולם

5 4 3 2 1

3.

לכל אדם יש זכות
להביע את דעותיו

5 4 3 2 1

4.

יש דעות שאסור
לתת להן
לגיטימציה

5 4 3 2 1

5.

רוב המחלוקות
נובעות מחוסר
הקשבה לשני

5 4 3 2 1

6.

לכל אחד יש את
האמת שלו, אף
אחד לא יותר צודק
מהשני

5 4 3 2 1

7.

פחות חשוב מי צודק,
העיקר לא לריב

5 4 3 2 1

8.

אני מוכן להילחם
על האמת שאני
מאמין בה

5 4 3 2 1

9.

כשיש מחלוקת,
צריך ללכת תמיד
לפי דעת הרוב

5 4 3 2 1

10.

צריך לכבד גם את
מי שחולק עלי

5 4 3 2 1

הצ'הור הישראלי היום יש הרבה מחלוקות אלה יש גם הרבה הסכמה.

כתבו בטבלה שלפניכם משפטים שלגביהם יש מחלוקת, מול משפטים שמוסכמים
על כולם, לפי הדוגמאות שבתוכה:

 לא כולם מסכימים ש...	 כולם מסכימים ש...

ההיסטוריה של עם ישראל היו הרבה מחלוקות. מתחו קווים בין הצדדים שהשתפו בכל מחלוקת:

א. שמאל	1. פרושים
ב. חרדים	2. רבניים
ג. חילונים	3. חסידים
ד. צדוקים	4. ציונים
ה. קראים	5. ימין
ו. מתנגדים	6. דתיים

(96-55-54-13-12-11-10: תשובות)

"תלמוד ישראלי"

הינו פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי ששם לו למטרה להנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.

הפרויקט כולל: שבעה כרכים על פי סדר הדף היומי, עלונים שבועיים, עלונים ייחודיים לחגים, דף פייסבוק פעיל, ערוץ youtube פעיל הכולל סרטונים, תוכניות קיץ, ועוד. מוקדי לימוד בקהילות ובתי ספר בכל הארץ ואף בעולם.

תלמוד ישראלי - מפגישים דורות, מחברים עולמות.

רוצים להצטרף למאות אלפי לומדי הדף היומי?

להיות ממובילי לימוד הורים וילדים בקהילתכם או להעביר שיעור שבועי עם חומר איכותי? יש לנו פתרון בשבילכם!

התלמוד הישראלי- סוגיות מהדף היומי בעברית פשוטה להבנה, שאפשר ללמוד עם הילדים. כל קהילה שתצטרף, **תקבל את העלון השבועי עפ"י הכמות הנצרכת בקהילתה בחינם** עד פתח הבית!

לרישום סרקו את הקוד.

